

7. lokakuuta: Antoiko Israel sen tapahtua?

Hamasin 7. lokakuuta 2023 tekemä hyökkäys on yksi Israelin historian tuhoisimmista tiedustelu- ja turvallisuus epäonnistumisista. Se oli myös yksi hämmäntävimmistä. Hyökkäyksen taktiset yksityiskohdat eivät ainoastaan olleet suurelta osin etukäteen tiedossa, vaan Israelin instituutioita varoitettiin toistuvasti – heidän omien upseeriensa, etulinjan tarkkailijoiden ja ulkomaisten liittolaisten toimesta – mutta mitään päättäväisiä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ei toteutettu. Tämä herättää huolestuttavan kysymyksen: oliko katastrofi pelkästään huolimattomuuden ja ylimielisyyden tulos, vai annettiin sen jollain tasolla tapahtua?

Ennakkotiedustelu ja huomiotta jätetyt varoitukset

Jo kauan ennen 7. lokakuuta Israelin tiedustelupalvelulla oli hallussaan noin 40-sivuinen Hamasin suunnitelma, koodinimeltään **”Jerikon muuri”**, joka kuvasi vaihe vaiheelta lopullisen hyökkäyksen: drooni-iskut, liitovarjoilijat, rajaaidan rikkomiset, sotilastukikohtiin kohdistuvat hyökkäykset ja joukkomurhat läheisillä siviilialueilla. Suunnitelma oli hankittu yli vuosi etukäteen ja jaettu laajasti korkea-arvoisten sotilas- ja tiedusteluviranomaisten keskuudessa. Silti se hylättiin *”toiveikkaana”*, Hamasin kykyjen ulkopuolella olevana.

Pelkästään vuonna 2023 annetut varoitukset ovat raskauttavia. Signaalitiedustelusotilaat raportoivat valmisteluista, jotka vastasivat suunnitelmaa. Yksikön 8200 kersantti varoitti syyskuussa 2023 esimiehiään, että suunnitelma oli *”välitön”*, verraten sitä šofarin varoitusääneen. Rajavartijat – monet heistä nuoria naisia valvontapisteillä – toimittivat toistuvasti raportteja Hamasin harjoituksista, drooneista ja harjoituksista, jotka vastasivat Jerikon muuri -suunnitelmaa. Heidät torjuttiin, ja jotkut jopa uhattiin rangaistuksilla sinnikkydestään.

Lokakuun 6. päivänä tiedustelu havaitsi, että **kymmenet Hamasin operatiivit aktivoivat israelilaisia SIM-kortteja** – selvä merkki välittömästä tunkeutumisesta. Tunteja ennen hyökkäystä IDF:n esikuntapäällikkö Herzi Halevi itse kuuli nämä raportit puhelinkonferenssissa, mutta piti niitä rutiiniharjoituksina.

Kaikki nämä signaalit olivat linjassa, jokainen vähäteltiin, eikä yksikään johtanut korotettuun valmiuteen.

Varoitukset liittolaisilta

Israel ei ollut ainoa taho, joka oli tietoinen lähestyvistä vaaroista. **Egyptin tiedustelupalvelu** varoitti toistuvasti israelilaisia vastineitaan, että *”jotain suurta”* oli tulossa. Syyskuun lopulla 2023 kenraali Abbas Kamel kertoi henkilökohtaisesti pääministeri Netanjahulle, että Hamas suunnitteli *”kauheaa operaatiota”*. Yhdysvallat puolestaan varoitti päivinä ennen hyökkäystä Hamasin väkivallan kasvavasta riskistä,

vaikka Washington vahvisti myöhemmin, ettei se ollut koskaan nähnyt Jerikon muuri - suunnitelmaa.

Tästä huolimatta Israel ei tehnyt erityisiä valmisteluja, ja Netanjahu kiisti myöhemmin saaneensa tällaisia varoituksia lainkaan.

Nova-festivaalin haavoittuvuus

Yksi tragedian järkyttävimmistä puolista on **Nova-musiikkifestivaalin verilöyly**, jossa yli 360 nuorta ihmistä kuoli.

Festivaalin jatkaminen 7. lokakuuta asti hyväksyttiin IDF:n toimesta vain kaksi päivää aiemmin, mutta paikalle ei järjestetty yhteyshenkilöä tai vahvistettua puolustusta – vaikka tapahtumapaikka sijaitsi lähellä Gazan rajaa. Tunteja ennen hyökkäystä IDF:n ja Shin Betin upseerit keskustelivat yksityisesti mahdollisesta uhasta festivaalille, mutta eivät varoittaneet järjestäjiä eivätkä evakuoineet aluetta.

Kun hyökkäys alkoi, Israelin ilmavoimat olivat alimmalla valmiustasolla vuosiin, ja vain kaksi hävittäjää ja kaksi helikopteria olivat lyhyellä varoitusajalla valmiina koko maassa. Vahvistukset festivaalialueelle saapuivat vasta lähes viisi tuntia tappamisen alkamisen jälkeen.

Viivästynyt vastaus ja kaaos komennossa

Epäonnistuminen ei päättynyt tiedusteluun. Lokakuun 7. aamuna Hamas lamautti kamerat, radiot ja sensorit koordinoitulla iskulla, sokaisten Israelin joukot. Ensimmäiset mobilisointimääräykset annettiin vasta yli tunti hyökkäyksen alkamisen jälkeen. Siihen mennessä Hamasin taistelijat olivat jo murtautuneet 77 kohdasta rajan yli.

Be’erin kibbutsilla kesti tunteja, ennen kuin IDF vastasi, ja yli 100 asukasta kuoli. Nir Ozissa ensimmäiset joukot saapuivat vasta, kun hyökkääjät olivat jo lähteneet. Nova-festivaalilla komentajat luulivat virheellisesti, että alue oli evakuoitu, vaikka sadat juhlijat olivat yhä tulen alla.

Rakenteellinen ja strateginen sokeus

Analyytikot kehystävät nämä epäonnistumiset usein **“Konzeption”** (käsitys) -termin alle – oletus, että Hamas oli peloteltu, keskittynyt hallintoon eikä kiinnostunut täysimittaisesta sodasta. Tämä näkemys, jota vahvisti liiallinen luottamus Gazan “älykkääseen aitaan” ja muihin teknologisiin esteisiin, jätti Israelin alivalmiuteen.

Kaksi päivää ennen hyökkäystä IDF:n kommando-yksiköt siirrettiin Gazasta Länsirannalle suojelemaan uudisasukkaita, jättäen vain kourallisen pataljoonia Gazan rajalle. Gazan valvontayksiköt toimivat jo vähentyneellä peitolla, ja yö- ja viikonloppuvalvontaa oli rajoitettu vuodesta 2021 lähtien.

Ajoitus – Simchat Tora, uskonnollinen juhlapäivä – lisäsi haavoittuvuutta.

Jälkimainingit: Tutkinat, eronpyynnöt ja luonnosraportit

Lokakuun 7. päivän jälkeen useat sisäiset tutkinat ovat dokumentoineet epäonnistumiset. IDF:n vuoden 2025 tutkinta kutsui tapahtumia **”täydelliseksi epäonnistumiseksi”** siviilien suojelemisessa. Sotilastiedustelun päällikkö kenraalimajuri Aharon Haliva erosi huhtikuussa 2024 ottaen vastuun osastonsa virhearvioinneista. Shin Betin oma katsaus (2025) listasi vakavia puutteita ja aiheutti poliittisia jännitteitä. Valtion tarkastusvirasto on julkaissut luonnosraportteja, jotka arvostelevat ankarasti poliisin ja armeijan komentajia Nova-festivaalin suhteen.

Yksikään näistä raporteista ei kuitenkaan osoita tarkoituksellisuutta. Ne kuvaavat väärinkäsityksiä, virhearviointeja ja halvaantumista – mutta eivät salaliittoa.

Cui Bono? Gazan tulevaisuus

Siitä huolimatta epäilykset jatkuvat. Lokakuun 7. päivän jälkeisinä kuukausina Israelin politiikka on siirtynyt päättäväisesti kohti Gazan asukkaiden laajamittaista siirtämistä, ja avoimesti puhutaan **”vapaaehtoisesta muuttoliikkeestä”** ja uudelleenasuttamisesta. Yhdysvaltain entinen presidentti Donald Trump on jopa esittänyt ajatuksen Gazan muuttamisesta **korkealuokkaisiksi kiinteistökehityshankkeiksi**, luksusprojekteiksi ja teknologiastartupien sekä valmistuksen keskukseksi – visioita, jotka olisivat mahdottomia ilman suuren osan palestiinalaisväestön poistamista.

Tämä antaa painoarvoa väitteelle, että hyökkäys, vaikka verinen ja todellinen, palveli Israelin ja sen liittolaisten poliittisia ja strategisia tarkoituksia.

Johtopäätös

Todisteet 7. lokakuuta ympärillä ovat tietyllä tavalla ylivoimaisia: Israelilla oli tiedustelutietoa, varoituksia ja jopa reaaliaikaisia merkkejä siitä, mitä oli tulossa. Toimimatta jättämistä ei voi laskea yksittäisen erehdyksen piikkiin, vaan se oli seurausta päätösten kaskadista – jokainen lykkäsi, vähätteli tai aliarvioi uhkia, jotka jälkikäteen tarkasteltuna olivat ilmeisiä.

Se, merkitseekö tämä tahallista sallimista, on toinen asia. Mitään lopullista asiakirjaa tai myönnytystä, joka osoittaisi tarkoituksellisuuden, ei ole noussut esiin. On olemassa **epäsuoria todisteita** – mutta niin suuri määrä ja niin outoa laatua, että monet pitävät pelkkää epäpätevyyttä koko tarinana vaikeana hyväksyä.

Vähintäänkin 7. lokakuuta ei ollut pelkästään yllätysten tragedia. Se oli epäonnistuminen, joka oli ennakoitu, harjoiteltu ja varoitettu, mutta selittämättömästi sallittu tapahtuvaksi. Ja jälkimainingeissa tuhoa on käytetty oikeuttamaan laajoja toimia Gazaa vastaan, jotka sopivat pelottavan hyvin pitkäaikaisiin pyrkimyksiin muuttaa alue – ilman palestiinalaisia – tuottoisiksi kiinteistöiksi ja korkean teknologian teollisuudeksi.

Vaikka lopullisia todisteita puuttuu, epäsuorat todisteet viittaavat vahvasti siihen, että 7. lokakuuta, jos sitä ei suunniteltu, ainakin annettiin tapahtua.

Lähteet

- **New York Times** (joulukuu 2023). *Israel tiesi Hamasin hyökkäyssuunnitelmasta yli vuoden ajan.*
- **Haaretz** (2023–2025). Erilaisia tutkivia raportteja yksikön 8200 varoituksista, rajavartiolaitosten todistuksista ja IDF:n sisäisistä tutkimuksista.
- **Kan 11 News** (2024). *Israelin ilmavoimien valmistautumattomuus 7. lokakuuta.*
- **The Guardian** (lokakuu 2023). *Egypti varoitti Israelia Hamasin hyökkäyksestä päiviä ennen, sanoo yhdysvaltalainen lainsäätävä.*
- **Associated Press** (lokakuu 2023). *Egyptin tiedustelu varoitti toistuvasti Israelia Hamasin suunnitelmista.*
- **Times of Israel** (2023–2025). Raportointi IDF:n tutkimuksista, Nova-festivaalin hyväksynnöistä ja valtion tarkastusviraston luonnoksista.
- **Washington Post** (2023–2024). Rekonstruktioita 7. lokakuuta tapahtumista, mukaan lukien Hamasin ”selvästi näkyvät” harjoitukset ja Israelin vastaukset.
- **Ynet News** (2024–2025). Raportteja IDF:n viivästyneistä vastauksista Be’erissa ja Nir Ozissa.
- **IDF:n tiedottajan yksikkö** (helmikuu 2025). *Yhteenveto 7. lokakuuta tutkintakomission löydöksistä.*
- **Shin Betin sisäinen katsaus** (maaliskuu 2025). Löydökset tiedustelu epäonnistumisista ja politiikan puutteista.
- **CNN** (2023–2024). Raportointi kansainvälisistä tiedusteluvaroituksista ja Yhdysvaltain lausunnoista Jerikon muuri -suunnitelmasta.
- **Al Jazeera** (2023–2025). Raportteja Gazan siirtymäpolitiikasta ja keskusteluista ”vapaaehtoisesta muuttoliikkeestä”.
- **Donald J. Trump, kampanjalausunnat** (2024). Kommentteja, jotka ehdottavat Gazan uudelleenkehittämistä luksuskiinteistöiksi ja teknologia-/valmistuskeskuksiksi.